

Obecná charakteristika a podstata auditu

Právní úprava auditu

Ing. Pavla Kvapilová

22.10.2011

Pojem auditu

širší pojetí

- je audit způsob, kterým jedna strana ujišťuje druhou o kvalitě, podmínkách či stavu určité skutečnosti, kterou první osoba prozkoumala
- systematický proces objektivního získávání a vyhodnocování důkazů, týkajících se informací o ekonomických činnostech a událostech, s cílem zjistit míru souladu mezi těmito informacemi a stanovenými kritérii a sdělit výsledky zainteresovaným zájemcům
- ověřovací zakázka je zakázka, v níž odborník vyjadřuje závěr s cílem zvýšit míru důvěry předpokládaných uživatelů jiných než odpovědná strana ohledně výsledku hodnocení či oceňování předmětu zakázky vůči daným kritériím

užší pojetí

- ověření účetní závěrky – řádné, mimořádné, konsolidované, mezitímní

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

Rozvaha

Výkaz zisku a ztráty

Příloha

Auditor

Uživatelé informací z účetní závěrky

Uživatelé informací z účetní závěrky a jejich informační potřeby

- investoři (míra rizika jejich investice a výkonnost)
- věřitelé, banky, finanční instituce (zajištění závazků, schopnost splácet)
- státní orgány (dodržování právních předpisů, stanovení daňové politiky, statistické účely, regulace činnosti)
- management, statutární orgány (řízení)
- vlastníci, akcionáři (výnosnost, dividendy)
- zaměstnanci (stabilita, mzdy, pracovní příležitosti)
- zákazníci, dodavatelé (schopnost splácet závazky, pokračování v chodu společnosti)
- širší veřejnost

ROZDÍLNÉ ZÁJMY A INFORMAČNÍ POTŘEBY

Charakteristika účetní informace

Cílem účetních výkazů je poskytování užitečných informací pro ekonomická rozhodování jejich uživatelů.

(nikoli určovat, JAKÁ tato rozhodnutí mají být)

Užitečné účetní informace

- srozumitelné, relevantní, spolehlivé, srovnatelné
- není dosud uspokojivě řešeno

Finanční audit

- výrok auditora napomáhá k důvěryhodnosti účetní závěrky – že jako celek není významně zkreslena
- auditor prověřuje podklad pro rozhodování uživatelů účetních informací

Cílem auditu není:

- potvrzení (jistota) ohledně budoucí životaschopnosti účetní jednotky
- osobní názor na výkonnost a efektivnost, s jakou pracuje její vedení
- potvrzovat dodržování veškerých právních norem
- zjišťovat podvody

Auditor – osoba kompetentní, kvalifikovaná a nezávislá

Účetní závěrka – z. č. 563/91 Sb., o účetnictví

- ✘ rozvaha (bilance)
- ✘ výkaz zisku a ztráty
- ✘ příloha
- ✘ může zahrnovat i přehled o peněžních tocích nebo přehled o změnách vlastního kapitálu

- ✘ **Řádná účetní závěrka** - sestavují účetní jednotky k poslednímu dni účetního období
- ✘ **Mimořádná účetní závěrka** - v ostatních případech (např. likvidace, insolvenční řízení, atd.)
- ✘ **Mezitímní účetní závěrka** - v průběhu účetního období i k jinému okamžiku než ke konci rozvahového dne; neuzavírají se účetní knihy a provádí se inventarizace jen pro účely vyjádření ocenění (např. fúze obchodních společností, příjemci prostředků ze SR nebo rozpočtů ÚSC uplatňující hospodářský rok)

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví
tak, aby

účetní závěrka

sestavená na jeho základě podávala

věrný a poctivý obraz

předmětu účetnictví a finanční situace účetní
jednotky.

Předmět účetnictví

Účetní jednotky účtují o:

- stavu a pohybu majetku a jiných aktiv
- stavu a pohybu závazků a jiných pasiv
- nákladech a výnosech
- výsledku hospodaření

- ❌ Zobrazení je věrné, jestliže obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu, který je přitom zobrazen v souladu s účetními metodami, jejichž použití je účetní jednotce uloženo na základě tohoto zákona.
- ❌ Zobrazení je poctivé, když jsou při něm použity účetní metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti. Tam, kde účetní jednotka může volit mezi více možnostmi dané účetní metody a zvolená možnost by zastírala skutečný stav, je účetní jednotka povinna zvolit jinou možnost, která skutečnému stavu odpovídá.

Příklad odstavce zprávy auditora obsahující *výrok bez výhrad*:

- Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti ABC k 31. 12. 20X1 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření [a peněžních toků] za rok končící 31. 12. 20X1 v souladu s českými účetními předpisy.

Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech

- účinnost od 14. 4. 2009
- nahrazuje zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech

Hlavní principy přijaté právní úpravy

- ✘ uvést do souladu českou právní úpravu se směrnicí 2006/43/ES ze dne 17. 5. 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek
- ✘ povinnost implementace do 29.6.2008

Hlavní principy přijaté právní úpravy

- ✘ zachování v co nejvyšší možné míře stávající regulaci auditorské profese
- ✘ nový orgán veřejného dohledu - Rada pro veřejný dohled nad auditem
- ✘ vymezení subjektů veřejného zájmu
- ✘ specifikace systému kontroly kvality
- ✘ povinné používání mezinárodních auditorských standardů
- ✘ mezinárodní spolupráce s orgány veřejného dohledu v rámci Evropské unie a ve třetích zemích

Auditorská činnost

- ✘ provádění povinného auditu
- ✘ přezkoumání hospodaření, pokud toto přezkoumání provádí auditor
(z. č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC a DSO)
- ✘ ověřování účetních záznamů
(z. č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu)
- ✘ ověřování jiných ekonomických informací prováděné podle auditorských standardů

Povinný audit

- ✘ ověření řádných a mimořádných účetních závěrek
- ✘ ověření konsolidovaných účetních závěrek
- ✘ ověření mezitímní účetní závěrky
- a to, pokud takové ověření vyžaduje jiný právní předpis (např. z. č. 563/1991 Sb., o účetnictví)

Auditor

Statutární auditor

fyzická osoba, které bylo Komorou vydáno rozhodnutí o oprávnění provádět auditorskou činnost

Auditorská společnost

právnícká osoba, které bylo Komorou vydáno auditorské oprávnění

Auditorské oprávnění – fyzické osoby

Na žádost Komora vydá auditorské oprávnění FO, která mj.:

- ✘ získala vysokoškolské vzdělání v rámci akreditovaného bakalářského nebo magisterského studijního programu
- ✘ je způsobilá k právním úkonům a je bezúhonná (též dobrá pověst)
- ✘ absolvovala po dobu alespoň 3 let odbornou praxi v pracovním poměru jako asistent auditora nebo odbornou praxi v obdobné pracovní pozici v jiném členském státě, v rozsahu nejméně 35 hodin týdně nebo po dobu ekvivalentní
- ✘ nevykonává činnost, na níž se vztahuje omezení
- ✘ složila auditorskou zkoušku
- ✘ nemá nedoplatek na daních, na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, nebo na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Omezení podnikání auditora

Auditor nesmí vykonávat další výdělečnou činnost mající znaky podnikání.

Překážkou provádění auditorské činnosti auditorem není:

- ✘ správa vlastního majetku
- ✘ členství v dozorčím orgánu účetní jednotky
- ✘ vědecká, pedagogická, publicistická, literární nebo umělecká činnost
- ✘ vedení účetnictví nebo provozování ekonomické, poradenské a organizační činnosti
- ✘ daňové poradenství
- ✘ výkon funkce insolvenčního správce nebo likvidátora
- ✘ činnost znalce

Auditorské oprávnění – právnické osoby

Obchodní společnosti, která splňuje mj. tyto podmínky:

- ✘ fyzické osoby, které budou provádět povinné audity jejím jménem, jsou statutárními auditory
- ✘ prostou většinou hlasovacích práv v ní disponuje auditorská společnost nebo statutární auditoři, kterým bylo vydáno auditorské oprávnění nebo jsou oprávněni k provádění povinného auditu v jiném členském státě
- ✘ prostou většinu členů jejího statutárního orgánu tvoří statutární auditoři nebo auditorské společnosti, kterým bylo vydáno auditorské oprávnění nebo jsou oprávněni k provádění auditorské činnosti v jiném členském státě
- ✘ není na základě pravomocného rozhodnutí soudu v úpadku
- ✘ nemá nedoplatek na daních, na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, nebo na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- ✘ má dobrou pověst

Asistent auditora

✘ fyzická osoba zapsaná v seznamu asistentů auditora

Komora zapíše na žádost do seznamu asistentů auditora fyzickou osobu, která:

✘ je způsobilá k právním úkonům

✘ je bezúhonná

✘ získala vzdělání, které je potřebné pro přijetí na vysokou školu, nebo rovnocenné vzdělání

Auditorská zkouška

Auditorská zkouška je zaměřena na tyto oblasti:

- ✘ všeobecná účetní teorie a zásady, právní požadavky a standardy vztahující se k přípravě účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, mezinárodní účetní standardy, finanční analýza, nákladové a manažerské účetnictví, řízení rizik a vnitřní kontrola, provádění povinného auditu a profesní znalosti, právní požadavky a profesní standardy vztahující se k povinnému auditu a statutárním auditorům, mezinárodní auditorské standardy, případně další auditorské standardy vydané Komorou, profesní etika a nezávislost
- ✘ právo obchodních společností a správa a řízení obchodních společností, insolvenční právo, finanční právo, občanské a obchodní právo, pracovní právo a právo sociálního zabezpečení, informační a výpočetní systémy, podniková, všeobecná a finanční ekonomie, matematika a statistika, zásady finančního řízení podniků
- zkušební komise složená ze statutárních auditorů a dalších odborníků z ekonomické a právní teorie a praxe jmenovaných a odvolávaných Radou

Určení auditora

- ✘ pokud má účetní jednotka povinnost povinného auditu, určí auditora její nejvyšší orgán, není-li, či ho neurčí, pak ho určí dozorčí orgán
- ✘ statutární orgán je oprávněn uzavřít smlouvu o povinném auditu pouze s takto určeným auditorem
- ✘ smlouvu o povinném auditu může účetní jednotka jednostranně ukončit pouze neprovádí-li auditor povinný audit v souladu s právními předpisy, vnitřními předpisy nebo etickým kodexem; rozdílnost názorů na účetní řešení nebo auditorské postupy nelze považovat za důvod pro ukončení smluvního vztahu
- ✘ odstoupení od smlouvy o povinném auditu účetní jednotkou nebo auditorem oznámí smluvní strana, která od smlouvy odstoupila, neprodleně Radě, a to včetně řádného uvedení důvodů

Nezávislost auditora

- ✘ auditor musí být při provádění auditorské činnosti nezávislý na auditované osobě a nesmí se podílet na jejím rozhodování
- ✘ existuje-li jakýkoli přímý nebo nepřímý finanční, obchodní, pracovní, právní nebo jiný vztah, včetně poskytování neauditorských služeb, mezi auditorem nebo osobami tvořícími síť a auditovanou účetní jednotkou, ze kterého lze usuzovat, že je ohrožena nezávislost auditora, nesmí auditor provádět povinný audit
- ✘ auditor nesmí provádět auditorskou činnost v účetní jednotce, pokud je dlouhodobě závislý na příjmech ze služeb poskytnutých této účetní jednotce
- ✘ auditor je povinný uvést ve spisu auditora všechna významná ohrožení své nezávislosti, jakož i opatření přijatá k jejich zmírnění
- ✘ cena za provedení povinného auditu nesmí být ovlivněna poskytováním doplňkových služeb auditované osobě ani stanovena na jejich základě nebo podmíněna dalšími skutečnostmi, které ohrožují nezávislost, nestrannost nebo kvalitu provedení povinného auditu

Povinnost mlčenlivosti

- ✘ auditor je povinen zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech, které nejsou veřejně známy a týkají se účetní jednotky, kterou audituje
- ✘ auditora může zprostit mlčenlivosti účetní jednotka nebo Komora

Za porušení mlčenlivosti se nepovažuje mj. poskytnutí informací:

- ČNB v oblasti její dohledové působnosti
- příslušnému orgánu podle jiného právního předpisu o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti
- novému auditorovi
- poskytnutí dokumentů týkajících se povinného auditu Radou
- příslušným orgánům činným v trestním řízení o skutečnostech svědčících o možném spáchání trestných činů úplatkářství
- soudu nebo poskytnutí informací orgánům činným v trestním řízení, týká-li se trestní řízení statutárního auditora

Práva a povinnosti auditora

Auditor je mimo jiných povinností povinen:

- dodržovat vnitřní předpisy Komory, mezinárodní auditorské standardy a auditorské standardy vydávané Komorou
- nenařizovat změny a opravy údajů vykázaných účetní jednotkou
- spolupracovat s Radou při výkonu veřejného dohledu

Účetní jednotka je povinna poskytnout auditorovi přiměřenou součinnost.

Auditor je oprávněn požadovat, aby mu účetní jednotka poskytla veškeré jím požadované doklady a jiné písemnosti, které jsou nezbytné pro řádné provedení auditorské činnosti, dále informace a vysvětlení potřebná k řádnému provedení auditorské činnosti.

Práva a povinnosti auditora

Zjistí-li auditor při provádění auditorské činnosti v účetní jednotce, jejíž činnost podléhá podle jiných právních předpisů státnímu doзору nebo bankovnímu dohledu, skutečnosti, které

- nasvědčují tomu, že došlo k porušení jiných právních předpisů upravujících podmínky její činnosti
- mají zásadní negativní vliv na její hospodaření
- mohou ohrozit její časově neomezené trvání
- mohou vést k vyjádření výroku s výhradami, zápornému výroku nebo odmítnutí vyjádření výroku

je povinen neprodleně písemně informovat příslušný orgán státního doзору nebo bankovního dohledu

- skutečnosti, o kterých se lze důvodně domnívat, že mohou naplnit skutkovou podstatu hospodářského trestného činu, trestných činů úplatkářství nebo trestných činů proti majetku, jsou povinni neprodleně písemně informovat statutární i dozorčí orgán účetní jednotky

Pojištění pro případ odpovědnosti za škodu

- Auditoři musí být pojištění pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s prováděním auditorské činnosti tak, aby výše pojistných částek byla úměrná možným škodám, které lze v rozumné míře předpokládat.

Doporučení Evropské komise z 6. června 2008:

- omezení občanskoprávní odpovědnosti statutárních auditorů a auditorských společností
- nemělo by se vztahovat na úmyslné porušení povinností
- mělo by platit vůči auditované společnosti a jakékoli třetí straně, která je oprávněna požadovat náhradu škody
- např. Slovensko – 20i násobek honoráře za audit u subjektů veřejného zájmu, 10i násobek u ostatních subjektů

Zpráva auditora

- identifikace účetní jednotky a účetní závěrky
- rozsah provedeného povinného auditu včetně odkazu na auditorské standardy
- výrok auditora, který musí jasně vyjádřit stanovisko auditora, zda (konsolidovaná) účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví v souladu s použitými právními předpisy a účetními standardy (výrok auditora bez výhrad, s výhradou, záporný, nebo je vyjádření výroku odmítnuto)
- popis všech skutečností, které nejsou obsaženy ve výroku a auditor je považuje za vhodné uvést, zejména významné nejistoty a skutečnosti s významným vlivem na předpoklad časově neomezeného trvání účetní jednotky z důvodu finanční situace účetní jednotky
- identifikace auditora

Zprávu auditora projedná auditor se statutárním orgánem auditované účetní jednotky. Případné připomínky tohoto orgánu ke zprávě auditora je statutární auditor povinen písemně vypořádat.

Spis auditora

- ✘ vede auditor o průběhu povinného auditu
- ✘ obsahuje informace podle auditorských standardů
- ✘ povinnost uchovat spis nejméně 10 let ode dne vyhotovení zprávy auditora

Právo nahlížet do spisu mají:

- ✘ auditor skupiny
- ✘ dozorčí a kárná komise Komory
- ✘ členové Prezidia a jimi pověřené osoby, pro účely kontroly kvality
- ✘ soud
- ✘ orgány činné v trestním řízení, týká-li se trestní řízení statutárního auditora

Komora auditorů České republiky

- právnícká osoba, samosprávná profesní organizace všech statutárních auditorů
- ✓ zajišťuje podmínky pro organizaci, řízení a provoz systému kontroly kvality
- ✓ kontroluje, zda jsou statutárními auditory, auditorskými společnostmi a asistenty auditora dodržována ustanovení zákona o auditorech
- ✓ vydává vnitřní předpisy Komory, etický kodex a auditorské standardy s výjimkou mezinárodních auditorských standardů upravených právem Evropských společenství
- ✓ vede seznam auditorů a seznam asistentů auditora
- ✓ vytváří předpoklady pro průběžné udržování a zvyšování odborné úrovně statutárních auditorů
- ✓ vykonává další činnosti vymezené jí zákonem

Orgány Komory

✘ Sněm

✘ Výkonný výbor a prezident Komory

✘ Dozorčí komise

✘ Kárná komise

Sněm

- nejvyšší orgán Komory, svolává nejméně jednou za dva roky výkonný výbor Komory
- právo účastnit se sněmu mají všichni statutární auditoři zapsaní v seznamu auditorů

Sněmu přísluší

- ✘ volit a odvolávat ze statutárních auditorů přímou a tajnou volbou členy orgánů Komory a jejich a náhradníky
- ✘ schvalovat statut Komory, vnitřní předpisy Komory nebo jejich změny
- ✘ schvalovat etický kodex a auditorské standardy při respektování ustanovení zákona (viz dále)
- ✘ rozhodovat o výši povinného příspěvku statutárních auditorů a auditorských společností na činnost Komory
- ✘ schvalovat účetní závěrku Komory
- ✘ provádět další činnosti stanovené ve statutu Komory

Výkonný výbor

- výkonný orgán Komory
- v čele výkonného výboru stojí prezident Komory, který je statutárním orgánem Komory
- 14 členů a 6 náhradníků
- ✘ vykonává činnosti, které jsou stanoveny zákonem, určeny statutem Komory nebo na něj delegovány usnesením sněmu

Dozorčí komise

- kontrolní orgán Komory
- ✘ organizuje a řídí system kontroly kvality auditu
- ✘ kontroluje dodržování zákona, plnění usnesení sněmu, dodržování jiného právního předpisu o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a dodržování vnitřních předpisů Komory všemi statutárními auditory, auditorskými společnostmi, asistenty auditora a orgány Komory

Kárná komise

- ✘ rozhoduje o uložení kárného opatření, a to na návrh ministra financí, dozorčí komise, člena Prezidia, orgánu státního dozoru nebo bankovního dohledu, včetně České národní banky, nebo bez návrhu
- ✘ kárná opatření lze uložit za zaviněné porušení povinnosti stanovené zákonem o auditorech, jiným právním předpisem o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, etickým kodexem, vnitřními předpisy nebo auditorskými standardy

Kárná opatření:

- ✘ napomenutí
- ✘ veřejné napomenutí
- ✘ pokuta do výše 1 000 000 Kč
- ✘ dočasný nebo trvalý zákaz výkonu auditorské činnosti

Rada pro veřejný dohled nad auditem

- ✘ právnická osoba pověřena výkonem působnosti v oblasti veřejné správy
- ✘ financována ze státního rozpočtu (předpoklad cca 7,5 mil. Kč ročně) a z příjmů z pokut uložených podle zákona
- ✘ podrobnosti o činnosti a vnitřní organizaci Rady a jejího sekretariátu stanoví statut Rady
- ✘ vykonává veřejný dohled nad výkonem auditorské činnosti a činností Komory
- ✘ rozhoduje o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech právnických a fyzických osob, pokud tak stanoví zákon

Činnost Rady – výkon veřejného dohledu

- ✘ dohled nad kontrolou dodržování ustanovení zákona, auditorských standardů, etického kodexu a vnitřních předpisů Komory auditorů a orgány Komory
- ✘ dohled nad organizací, řízením a provozováním systému kontroly kvality auditorské činnosti prováděného Komorou
- ✘ dohled nad organizací a provozováním systému průběžného vzdělávání statutárních auditorů prováděného Komorou
- ✘ dohled nad uplatňováním disciplinárních a sankčních opatření podle tohoto zákona Komorou při řízeních proti auditorům, případně auditorům ze třetích zemí

Další činnost Rady

- ✘ spolupracuje s MF na přípravě právních předpisů souvisejících s povinným auditem (konsolidovaných) účetních závěrek
- ✘ spolupracuje s orgány veřejného dohledu nad auditory ostatních členských států a třetích zemí
- ✘ spolupracuje s ČNB ve věci dohledu nad auditory provádějícími auditorskou činnost osobám podléhajícím dohledu ČNB
- ✘ projednává s Komorou návrhy změn vnitřních předpisů nebo návrhy vnitřních předpisů Komory
- ✘ podává Komoře návrh na provedení kontroly kvality u auditora
- ✘ je odvolacím správním orgánem v řízení o odvolání proti rozhodnutí Komory
- ✘ vydá každoročně, nejpozději do 30. června, zprávu o veřejném dohledu nad auditem v ČR za předcházející kalendářní rok

Prezidium Rady

- ✘ jmenováno k 15.5.2009
- ✘ je výkonným orgánem Rady
- ✘ sestává z 5 členů, kteří jsou osobami mimo profesi a 1 člena, který je statutárním auditorem
- ✘ prezidium jmenuje a odvolává ministr financí po dohodě s Českou národní bankou
- ✘ statutárním orgánem Rady je Prezident Rady
- ✘ členem Prezidia může být jmenován občan ČR, který je uznávaným odborníkem a byl nebo je činný v oboru účetnictví, auditorské činnosti nebo v oborech s nimi souvisejících, nebo v oblasti právní vědy a ekonomie

System kontroly kvality

- ✘ podléhají statutární auditor a auditorská společnost
- ✘ účelem je především kontrolovat, zda auditoři postupují při provádění auditorské činnosti podle mezinárodních auditorských standardů, auditorských standardů vydávaných Komorou a etického kodexu
- ✘ organizuje a řídí Komora v souladu s vnitřním předpisem k systému kontroly kvality
- ✘ jednou ročně vydává Komora souhrnnou zprávu o kontrole kvality, v níž uvádí podstatná zjištění, zejména opakované nedostatky systémů kontroly kvality auditorů, které vyplývají z provedených kontrol kvality, zpráva se doručuje Radě a zároveň se zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup

System kontroly kvality - kritéria:

- ✘ je nezávislý na kontrolovaných statutárních auditorech a auditorských společnostech
- ✘ podléhá veřejnému dohledu
- ✘ jeho financování je bezpečné a nesmí být negativně ovlivňováno ze strany auditorů
- ✘ kontrolu kvality provádí fyzická osoba, která je nezávislá na kontrolovaném auditorovi a která má náležité odborné vzdělání a zkušenosti v oblasti povinného auditu a účetního výkaznictví a pro tyto účely prošla zvláštním školením určeným Komorou
- ✘ kontrola kvality se u dotyčného auditora provádí nejméně jednou za 6 let, u auditorů, kteří provádí auditorskou činnost v subjektech veřejného zájmu, nejméně jednou za 3 roky

Subjekty veřejného zájmu

- ✘ právnické osoby, které jsou založeny podle českého práva a jejichž převoditelné cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu kteréhokoli členského státu
- ✘ banky
- ✘ pojišťovny a zajišťovny
- ✘ Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
- ✘ zdravotní pojišťovny

Subjekty veřejného zájmu

- ✘ penzijní fondy
- ✘ spořitelní a úvěrní družstva
- ✘ obchodníci s cennými papíry
- ✘ centrální depozitář
- ✘ provozovatel vypořádacího systému
- ✘ investiční společnosti, investiční fondy
- ✘ instituce elektronických peněz

Subjekty veřejného zájmu

- ✘ obchodní společnost nebo družstvo nebo konsolidující účetní jednotka, pokud průměrný přepočtený stav zaměstnanců obchodní společnosti nebo družstva nebo konsolidačního celku za bezprostředně předcházející účetní období převýšil 4 000 zaměstnanců

Zpráva o průhlednosti

- ✘ zveřejňuje auditor provádějící povinný audit subjektu veřejného zájmu, a to do 3 měsíců po skončení svého účetního období

Obsahuje mj. tyto informace:

- ✘ informaci o právní formě a vlastnících auditorské společnosti
- ✘ popis struktury řízení auditorské společnosti
- ✘ popis vnitřního systému řízení kvality auditora
- ✘ údaj o tom, kdy byla u provedena poslední kontrola kvality
- ✘ seznam subjektů veřejného zájmu, u kterých auditor zahájil, provádí nebo již ukončil provádění povinného auditu
- ✘ vyjádření o nezávislosti činnosti auditorské společnosti
- ✘ finanční informace o postavení auditorské společnosti na trhu, celkový obrat rozdělený na odměny za povinný audit účetních závěrek a konsolidovaných účetních závěrek a odměny účtované za jiné ověřovací služby, služby daňového poradenství a další neauditorské služby

Výbor pro audit

- ✘ je orgánem subjektu veřejného zájmu a má min 3 členy, nejméně 1 člen tohoto výboru musí být nezávislý na auditované osobě a musí mít nejméně tříleté praktické zkušenosti v oblasti účetnictví nebo povinného auditu
- ✘ členy výboru pro audit jmenuje nejvyšší orgán subjektu veřejného zájmu z členů dozorčího orgánu nebo z třetích osob
- ✘ vybrané subjekty veřejného zájmu nemusejí mít zřízeny tento výbor, a to za podmínek dle zákona
- ✘ auditor průběžně podává výboru pro audit zprávy o významných skutečnostech vyplývajících z povinného auditu, zejména o zásadních nedostacích ve vnitřní kontrole ve vztahu k postupu sestavování účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky

Výbor pro audit

Výbor pro audit zejména:

- ❌ sleduje postup sestavování účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky
- ❌ hodnotí účinnost vnitřní kontroly společnosti, vnitřního auditu a případně systémů řízení rizik
- ❌ sleduje proces povinného auditu účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky
- ❌ posuzuje nezávislost statutárního auditora a auditorské společnosti a zejména poskytování doplňkových služeb auditované osobě
- ❌ doporučuje auditora

Zvláštní požadavky nezávislosti

Auditoři, kteří provádějí povinný audit subjektu veřejného zájmu jsou povinni:

- ✘ jednou ročně formou písemného prohlášení potvrdit výboru pro audit svou nezávislost na tomto subjektu
- ✘ jednou ročně písemně sdělit výboru pro audit doplňkové služby poskytnuté tomuto subjektu
- ✘ projednat s výborem pro audit případné ohrožení své nezávislosti a opatření použitá k jejich zmírnění

Klíčový auditorský partner odpovědný za provádění povinného auditu subjektu veřejného zájmu musí být při provádění auditorské zakázky vystřídán nejpozději do 7 let od zahájení provádění povinného auditu a může opět provádět auditorskou činnost v tomto subjektu veřejného zájmu nejdříve po uplynutí 2 let.

Vnitřní předpisy Komory

- Zkušební řád
- Dozorčí řád
- Kárný řád
- Jednací řád sněmu
- Vnitřní předpisy k provedení systému kontroly kvality
- Etický kodex
- Auditorské standardy
- atd.

Povinnost ověření účetní závěrky auditorem - z. č. 563/91 Sb., o účetnictví

- akciové společnosti, pokud k rozvahovému dni a účetního období bezprostředně předcházejícího překročily nebo již dosáhly alespoň jedno ze tří uvedených kritérií
 - 1.) aktiva celkem více než 40 mil. Kč
 - 2.) roční úhrn čistého obratu více než 80 mil. Kč
 - 3.) průměrný přepočtený stav zaměstnanců více než 50
- ostatní obchodní společnosti a družstva, pokud k rozvahovému dni a účetního období bezprostředně předcházejícího překročily nebo již dosáhly alespoň dvou ze tří kritérií
- účetní jednotky – fyzické osoby a zahraniční osoby, které jsou podnikateli, pokud k rozvahovému dni a účetního období bezprostředně předcházejícího překročily nebo již dosáhly alespoň dvou ze tří kritérií
- účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis

Výroční zpráva - z. č. 563/91 Sb., o účetnictví

- ✘ jsou povinny vyhotovit účetní jednotky, které jsou povinny mít účetní závěrku ověřenu auditorem
- ✘ účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení účetní jednotky
- ✘ obsahuje též účetní závěrku a zprávu o auditu
- ✘ dále nejméně finanční a nefinanční informace významné o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni, o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky, o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje, v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích, organizační složku podniku v zahraničí, příp. další
- ✘ rovněž ověřování výroční zprávy auditorem

Zveřejnění účetní závěrky a výroční zprávy

- povinnost zveřejnění mají účetní jednotky, které se zapisují do obchodního rejstříku, nebo ty, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis
- uložením do sbírky listin obchodního rejstříku, účetní závěrka může být uložena jako součást výroční zprávy
- zveřejňuje se v rozsahu, v jakém byla sestavena, příp. po ověření auditorem a po schválení k tomu příslušným orgánem, a to ve lhůtě do 30 dnů od splnění obou podmínek, nejpozději však do konce bezprostředně následujícího účetního období

Povinnost ověření účetní závěrky auditorem – zvláštní právní předpisy

- nadace
- nadační fondy (za zákonných podmínek)
- politické strany a politické hnutí
- obecně prospěšné společnosti (za zákonných podmínek)
- všeobecná zdravotní pojišťovna
- zaměstnanecké pojišťovny
- emitent kótovaného CP, obchodník s CP
- banky
- investiční společnosti, podílové fondy, investiční fondy
- spořitelní a úvěrová družstva
- Pojišťovny
- veřejné výzkumné instituce
- a další